

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre . . . 5 kor. — III.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre . . . 4 kor. 50 fl.

Feladvány szerkesztő és felelős szerkesztő:

TRAY GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Debrecen, Főúr Lamprecht-palota, földszint az udvarban belül.

A végtelen kormányválság.

A király ma este ismét Budapestre érkezett és e hó 9-éig marad Budapestben, hogy ezalatt elintézzé a kormányválságot, mely most már hetek óta nehezedik rá az országra, a nélkül, hogy ez idő szerint bárki is bizonyosságot tudna arra nézve, miképen fog a bonyodalom véget érni.

Minden vonalon a legtökéletesebb tájékozatlanság uralkodik: ez a helyzet szignaturája. A politikusok nem tudják, mik azok az engedmények, melyeket a király hajlandó volna megadni és azt sem tudják, ki az a személyiség, a ki a kormányalakításra megbízást fog nyerni.

Nagy kérdés, vajjon a király mostani budapesti tartózkodása alatt elintézését nyer-e a válság. A kik azt hiszik, hogy egy-két nap alatt véget ér a bizonytalanság és meg lesz az új kormány, azok szerintünk erős optimisták. Ugy véljük, hogy az adott viszonyok közt még e hó 9-éig sem lesz megoldás. Mert a Felsőház csak bizonyos minimális engedményekre hajlandó, melyek nem ütköznek bele az 1867. évi XII. törvények alapelveibe, azonkívül pedig az irányadó körök éppen azoknak a kinevezéséről fájnak legjobban, a kiket a közvélemény legszívesebben látna a miniszterelnöki székben és a kiknek az egyénisége kétségkívül a legalkalmasabb volna arra, hogy megteremtse a várva-várt békét és nyugalmat.

Ezzel szemben csak ismételtén utalhatunk rá, hogy az ellenzék tulnyomó többsége mereven ragaszkodik az ő eddigi álláspontjához és feltétlenül bizonyos, hogy a helyzet kulcsát a kezében tartja és nem fog engedni a követeléseiből, akárkit designáljon is a király a miniszterelnök-

ségre. Legfőleg arra hajlandó, hogy ha valamely bizalmat érdemlő államférfiu kerül a kormány élére, hogy a követelések megvalósítására koncedáljon olyan formát, mely bizonyos jelentékeny könnyebbséget jelentene a kibonyolódás tekintetében.

Sajnos, egyelőre nincsen kilátás rá, hogy olyan ember nevezessék ki miniszterelnöknek, a kit az ellenzék is bizalommal akceptálhatna. Jellemző, hogy a börze, a mely pedig érzékeny, mint a csiga szarva, milyen magatartást tanusít. Annak a hírnek a hatása alatt, hogy Wekerle lesz a miniszterelnök, az értékek örvendetesen emelkedtek és néhány napon át, míg a Wekerle-kombináció tartotta magát hausse uralkodott a tőzsdén. Most azonban ismét visszaesés mutatkozik, mert a börze is tudja már, hogy Wekerle chaceai gyöngültek.

Ki lesz a miniszterelnök?

Tudósítónknak ma alkalmá volt a szabadalvüpart egy kiváló tagjával beszélgetni arról a kérdéstről, hogy ki lesz a miniszterelnök.

— Tény az, — mondotta a képviselő — hogy a kormánypartban teljes bizonytalanság uralkodik. Nem tudjuk mi lesz, nem tudjuk, ki jön. Az ő-szabadalvüek Wekerlét portálják, a nemzeti-partiak pedig természetesen Apponyi mellett foglalnak állást. De mind a két árnyalat attól az érzéstől van áthatva, hogy e jelöltek egyikének sincs valami sok kilátása ma arra, hogy a kormány élére jusson.

— Miért nem?

— Mert nemzeti követelmények dolgában mind a ketten többet kívánnak, mint a mennyit a katonai körök megengedhetők tartanak. Kabinetalakításra külön-külön, vagy együttesen nem is vállalkoznának egyébként, mintha ezeket az engedményeket megkapják, mert nagyon is tisztában vannak vele, aminthogy tisztában vagyunk ezzel mindnyájan, hogy addig parlamenti békéről komoly szó nem lehet, míg a nemzetnek vívmányokat nem adnak meg.

— Mégis hogyan képzelik tehát a partban a megoldást?

— Egyre jobban kidomborodik az a valószínűség, melyet már a Debreceni Ujság is regisztrált, hogy újból Khuen-

Héderváry lesz az ügyek vezetője. Ez ma a legvalószínűbb, mondhatnám, szinte bizonyosra vesszük, hogy úgy lesz.

— De mikor a Kossuth-part nem hajlandó Khuen-Héderváryt akceptálni?

— Abban a pillanatban, a mikor a Felsőház csakugyan megadja neki az újabb megbízást, ezzel a kérdéssel nem fognak már törődni. Ugyanabban a pillanatban Khuen-Héderváry bizonyára felhatalmazást kap arra nézve is, hogy az országgyűlést akár ex-lexben is feloszlassa és hogy ennek a fegyvernek a felhasználásával nem fog sokáig késni, azzal tisztában van mindenki, a ki a bánt ismeri. Kérni fog indemnitást, hogy törvényes formák közt csinálhassa meg az új választásokat, mint a hogy tudvalevőleg egyszer már megakarta ezt csinálni és ha nem kapja meg, elrendeli a választásokat a nélkül is.

— És mi lesz ezzel szemben a kormánypart magatartása?

— Bizonyára lesznek, a kik Khuen-Héderváryt nem követnék ezen az uton. Az ő-szabadalvüek közül egy kisebb sereg kiválnék, de a part zöme azt hiszem megmarad Khuen-Héderváry mellett és így valószínű, hogy a volt nemzeti-part sem fog neki gálitást okozni.

Es a szabadalvü politikus így fejezte be:

— Bizony nagy idők előtt állunk s azt hiszem, súlyos megpróbáltatások várnak a nemzetre. Ha választásokra kerül a dolog csakugyan, a mi pedig elkerülhetetlen, hát olyan választásokat ez az ország még nem látott!

A mai kihallgatások.

A király este megérkezvén Budapestre, ma délelőtt megkezdte a folytatatólagos kihallgatásokat, hogy újabb tájékozódást szerezzen a mérvadó politikusoktól.

Elsősorban Khuen-Héderváry megy ma délelőtt audienciára, utána gróf Apponyi Albert, mint a képviselőház, majd gróf Csáky Albin, mint a főrendiház elnöke. Hármójukon kívül más ma aligha is fog a király elé kerülni.

Igen érdekes hír az, a mely politikai körökben van elterjedve, de a melynek a valósága még tisztára ellenőrizhetetlen. E szerint audienciára meghívást fog kapni báró Prónay Gábor főrendiházi tag is, a kiról tudvalevő, hogy *érzelmei dolgában a függetlenségi-párthoz áll közel.*

Michelstädter Utóda

Piacz-utca 40. sz., Arany János-utczával szemben.

Kizárólag czipőraktár.

Bevételt szabott árak.

Nagy választék.

Az új flumei kormányzó.

Hir szerint a királynak mostani budapesti tartózkodása alatt elintézték fog nyerni az a kérdés is, hogy a megvesztegetési kudarc miatt lemondott gróf Szápáry László helyébe ki legyen a flumei kormányzó.

A flumei viszonyok mellett ez a fontos állás nem maradhat sokáig betöltetlenül és így valószínű is, hogy a kormányzóság már a legközelebbi időben új gazdát kap.

A kormányzói állásra leginkább gróf Bánffy Tivadar országgyűlési képviselőt emlegetik, a ki szakember tengerészeti dolgokban és a kit nem most emlegetnek először, mint kormányzó-jelöltet.

Egyház és iskola.

A debreceni kegyestanítórendi róm. kath. főgimnázium ünnepélyes Vénisanteja ma 8 órakor lesz. Az ünnepélyes nagy misét Nagy Vilmos kegyestanító tanár mondja Vittkó József, Dombay Gyula, és Bácskay József tanárok segítségével. Az ünnepi istentisztelet után a tanév hivatalos megnyitása következik. A gimnázium új épületét dr. Wolaffka Nándor prépost-püspök féltékenykedőkor áldja meg a főgimnáziumi-bizottság és a tanárkar jelenlétében.

Lelkészi körökből. Jánosi Zoltán református lelkész Ocsódról, hol nyarat töltötte, hazaérkezett és átvette parókiájának vezetését.

Lelkész-képeségi vizsgák. Kiss Áron püspök az őszi lelkész-képeségi vizsgák határidejűl szeptember 15. és következő napjait tűzte ki. Lesznek első és második képeségi vizsgák, melyekre eddig harminchatan jelentkeztek. A vizsgákat Kiss Áron és Degenfeld József gróf vezették; a bizottság tagja: Széll Kálmán, Zsigmond Sándor, Dávidházy János és Benesik István esperesek.

A főiskolai tanárkar új fejei. A főiskola akadémiának új rektora dr. Erdős József, a jogi-kar új dékánja dr. Haendtel Vilmos, a hittudományi-kar új dékánja Csiky Lajos, megannyian elfoglalták már hivatalukat, a melybe őket tanártársaik bizalma ültette. A főgimnázium igazgatója Sinka Sándor s a tanítóképzede helyettes igazgatója Orosz István is rendes hivatali órákat tartanak.

Új tanítók. A főiskolán tartott tanítóképeségi vizsgák befejeződtek. — Harminchat jelölt közül huszonhatot képesítették, közöttük Kuthy Ferencet kitűnően. A vizsgákon Davidházy János esperes elnököt s Kiss Áron püspököt is több ízben tett látogatást.

Szele György beiktatása. Ugy volt, hogy Mitrovics Gyula utódának november 1-ig el kell foglalnia hivatalát. A hívek körében már mozgalmak is indultak meg s küldöttséget akartak megalkotni, mely az új lelkészt Debrecenbe kísérje. Legujabban azonban pozitív alakban kelt híre annak, hogy a presbiteriumnak az a része, mely a Szele megmérvésére ellen foglalt állást, megfelelőbezi az egyházközönségi gyűlésnek ismert és dicséretes határozatát, Szele Györgynek meghívás útján történt megválasztását. A presbiterium azon indokolással terjeszti elő felebbezését, hogy az egyházi törvények nem engedik meg kifejezetten a meghívás útján történő választást. Mi úgy gondoljuk, hogy ennek a felebbezésnek semminő egyházi hatóság helyet nem adhat; nem főleg az,

mely jól ismeri a debreceni híveknek Szele iránti szeretetét.

A főiskola évetnyitó istentisztelete. Evtizedek, évszázadok hagyományos szokása szerint szeptember 9-én, az alma mater megnyitására, a Rákócziak örökön megkondulnak az öreg nagytemplom összes harangjai s hívő zengésük szárnyas szavára a főiskola tanár- és növendékserege ünnepi istentiszteletre gyűl a hatalmas imaházba. Így lesz ez az idén is. A kollegiumban 7/9 órakor lesz a gyülekezés s az istentisztelet, melyen Csiky Lajos theol. tanár szónokol, kilenc órakor kezdődik. Ezután a főiskolai igazgató a kis tanácsteremben üdvözlő a kollegium hatóságait s a fentartó képviselőket, majd a díszteremben megtartja székfoglaló értekezését.

Véni sancte a záródában. A Svetits leánynevelő-intézet növendékei, a kiknek száma az idén közel jár a hatszázhoz, vasárnap délelőtt 10 órakor gyülekeznek az egyes osztályokban. A növendékek feltételegykor az apácák és világi tanítónők kísérete mellett a róm. kath. templomba vonulnak, a hol ünnepélyes Vénisante lesz. A Svetits leánynevelő-intézetben az oktatást hétfőn reggel kezdik meg.

A főiskola vizsgálati-bizottsága. A közoktatásügyi miniszter tegnap érkezett leiratában megerősítette a főiskola vizsgálati-bizottságának elnökeit és elnökhelyetteseit. E névsor szerint az 1903-904. tanév folyamán az első alapvizsgákon Kérészy Zoltán (helyettese Kovács János), a második alapvizsgákon Haendtel Vilmos (helyettese Öreg János), a jogakadémiai államvizsgákra Jászi Viktor (helyettese Ozory István), az államtudományi államvizsgákon Bartha Béla (helyettese Haendtel Vilmos) fog elnökölni.

Kapunyítás a főreáliskolában. A debreceni állami főreáliskolában ma délelőtt 10 órakor lesz a tanév ünnepélyes megnyitása. Az ünnepi aktus az intézet tornatermében fog lefolyni. A rendes tanítás már holnap megkezdődik.

Beiratkozás a főiskolán. A főiskolán olyan mozgalmas, sőt talán mozgalmasabb már az élet, mint a szemeszterek közepén. Boldog golyák lótnak-futnak itt, büszkén mutogatva — hajh — még tiszta indekseiteket, amott meg néhány ősjogász hasonlítgatja össze régi szép idejét a maival. A theologusok is nagy számmal iratkoznak; létszámuk eddig már tizenötöt meghaladja a tavalyit. Ma járt le az alapvizsgákra való jelentkezés határideje s ma kezdődik meg minden vonalon a javító és pótkollokviumok is. Szóval hangos az élet odafenn.

Ikolaszéki gyűlés. A debreceni ev. ref. egyház iskolaszéke szeptember hó 4-én d. u. 4 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: Folyó ügyek, tanítótestületi elnök és ideiglenes tanítók választása.

VIDÉK.

Szerencsétlenül járt ingyenutazó.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő szerencsétlenség történt tegnapelőtt éjjel küküllőszeg-tóváradai vonalon, a hol — mint nekünk írják — egy Haszlinger Fülöp nevű szász ember életét vesztette. Haszlinger Fülöp erdőszentgyörgyi lakos még a múlt szombaton utazott el a

Küküllőszegre, a hol valami sürgős dolga támadt.

A takarékos szász azonban sokalta a vasuti költséget s úgy okoskodott, hogy az éjjeli vonaton talán ingyen is lehetne utazni észrevétel nélkül. Hétfőn éjjel a vasuti állomásra ment s a pályatesten addig bolyongott, míg észrevétel nélkül felmászott az egyik indulófelben lévő vonat egyik kocsijára. Virradatig minden baj nélkül utazott Haszlinger s már előre örült, hogy ingyen jut haza Erdő-Szent-Györgyre. A mikor a vonat Balavásár felé haladt, már erősen megvirradt s az egyik vasuti ór, a mikor a vonat a vasuti órház előtt elhaladt, észrevette a kocsii tetején a meglapult Haszlingert. Az ór lármázni kezdett mire figyelmezők lettek a kalauzok, a kik aztán szintén észrevették az ingyen utast és leintették a vonatot. Haszlinger észrevette, hogy baj van.

A kalauzok elől menekülni akart, a mikor a vonat csendesedni kezdett, a kocsii tetejéről leugrott a földre. Ez a merész ugrás azonban balul ütött ki, mert Haszlinger oly szerencsétlenül bukott le, hogy fejét beleütötte egy távirtdaoszlopba. Mire a vonatot megállították, a szerencsétlen embert szétzúzott koponyával halva találták. A holttestet bevitték Balavásárra és értesítették a törvényszéket a szomorú esetről.

Új gazdaszövetség. A belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott ideiglenes miniszterelnök 72,966. számú alatt a „Nyiregyházi Gazdászövetség” alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Két hónapig a ládában. Két hónappal ezelőtt történt Nagykikindán, hogy Jegdiés Elek magautitkár ellen feljelentést tettek család, sikkasztás és hamisítás miatt. A rendőrség elfogató parancsot adott ki ellene, de a titkár nem tudták elfogni. Országosan köröztek, csak a lakásán nem keresték. Pedig az egész idő alatt el sem hagyta lakását: belebújt egy nagy ládába s abban töltött két hónapot. Egy barátja élelmezte titokban. A minap, mint tudósítónk írja, besúgták a rendőrségnek a dolgot s Jegdiés letartóztatott.

A jó barátok. Kiss István bényei és Veres Márton kunszentmártoni lakosok évekkal ezelőtt bekerültek a szegedi csillagbörtönbe. A véletlen úgy hozta magával, hogy a két ember egy zárkába került, a hol csakhamar megbarátkoztak. Pár hónapi raboskodás után elhelyezték a zárkájukban két más embert is, a kik ügyes pénzhamisítók voltak. Ezek megtanították a pénzcsinálás mesterségére Kiss Istvánt is, meg Veres Mártont is, a kik még a börtönben megkísérelték a hamis pénz készítését, a mi sikerült is. Kiss és Veres egyszerre szabadult ki a börtönből az év tavaszán. Mielőtt azonban a börtönfalait elhagyták volna, megállapodtak abban, hogy kiszabadulásuk után a hamispénz gyártására adják magukat. A mikor tehát a börtönt elhagyták, Veres Márton magával vitte az ő kenyerespajtasát Kun-Szent-Mártonra, a hol megcsinálták a pénzhamisítás terveit. A műhelyt a csorvási tanyákon Kiss István egyik rokonának a házában rendezték be. Ide járt Veres Márton is Kun-Szent-Mártonból s együtt készítették az egy és ötkoronásokat, a mik kitűnően sikerültek. A nyár folyamán már nemcsak Békésmegye, hanem Pestmegyében is elterjedtek a hamis pénzek. A csendőrség kutatott a hamisítók után, de eredménytelenül. A múlt szombaton végre nyomra jutott a csendőrség és Kiss Istvánt abban a pillanatban lepték meg a tanyán berendezett műhelyében, a mikor a felolvasztot éret a formákba öntötte, melyekből aztán a hamis öt- és egykoronások kerültek elő. A meglepett ember

és jó állapotban levő legújabb kiadású óda
UJ tankönyvek
valamint mindenféle író- és rajzszerkek kaphatók

László Albert és Társa
(HEGEDŰS S. és SÁNDOR I.)
iskolai könyv- és tanszerkereskedésben,
Debreczenben, főpiacz, a Kistemplommal szemben

minden ellentét nélkül adta meg magát s a nyomozást vezető csendőrök távirati megkeresésére még aznap letartóztatták Verest is és most mindkettő a börtönben várja a találkozást.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Örült postafőtiszt.** (Éjjeli express tudósítás.) Fehér Izidor 36 éves postafőtiszt az utóbbi időben az elmezavar tünetei mutatkoztak. A boldogtalan embert családja tegnap a Schwarzer-féle intézetbe akarta szállítani. Murányi-utca 10. szám alatt lévő lakásáról vitték, de az Abonyi-utcában kiugrott a kocsiból s megszókött. Alacsony, zömök termetű ember, barna haja ritkás, bajusza fekete és tömört.

× **A megcsalt férj bosszúja.** (Éjjeli express tudósítás.) Különös módon állott bosszút egy aradi férj a felesége csábítóján. A csábító maga is nős ember és a fővárosban lakik. Mikor megtudta, hogy tisztos homlokát az aggan-csok egész erdője disziti, szemrehányást tett a feleségének, a kinek pedig tetemes magánvagyonra van, de a mellett bár már nem fiatal, de még mindig szemrevaló s csinos. Az asszony minden mentegetőzés helyett vonatra ült csábítójával s a fővárosba indult. A csufá tett férj ez alatt kinyomozta a csábító nevét és körülményeit. Így tudta meg, hogy Singloek Sándornak hívják, a fővárosban lakik és nős. Értesítette Lingloek feleségét, hogy férje milyen üzleti okból volt eddig gyakran távol s tudatta is a szerelmes pár érkezését is. A többit el lehet képzelni. Reggel egy szállodába akart lépni az asszonyszókött, mikor a felesége, a ki titkon követte, rárontott, miat a fergeteg. A többit a rendőrségen végezték el. Orvosi látellelet is vettek fel s lesz belőle egy érdekek dupla változó is.

× **A felrobbantott magyar hajó.** (Éjjeli express tudósítás.) Az egész világon nagyobb szenzációt okozott tegnap a Vaskapu felrobbantása, mint nálunk. Ha a külü-burgasi katasztrófa más állam hajójával történik, már megindulnak a hadihajók a Balkán felé, hogy elégtételt szerezzenek a magyar élet pusztulásáért. Idehaza minden csendes. A Ballplatzon el vannak foglalva a királylátogatás ceremóniájával. Ki törődik ott azzal, hogy magyar emberek élete veszett a Balkán vízvártarában? ... Bécsből jelenti tudósítónk telefonon, hogy odaérkezett táviratok szerint a Vaskapu katasztrófájakor *huszonhatan vesztették életüket.* Huszonhat emberi élet mindössze! Hát érdekes ezért megzavarni a diplomaták kényelmes nyugalmát?

× **A tolvaj az ágy alatt.** (Éjjeli express tudósítás.) A főváros kétségbeesett egzisztenciái irigykedve néznek Máli Géza felé, a ki a kenyérkeresetnek különös módját találta ki. Egy Fischer Mária nevű leánynak volt a szeretője, de éppen nem gyötörte féltékenység, ha a kedvese más látogatókat is fogadott. Sőt éppen erre alapította a foglalkozását. Elbújt a leány lakásában. Rendesen az ágy alatt ültette fel a hadiszállását s ha valamelyik uri vendég annyira otthonosnak érezte magát a barátságos fészekben, hogy a kabátját levetette, kiszedte a zsebéből mindazt, a mit csak ott talált. Legutóbb E. Gy. szoké tett látogatást. Sokáig időzött és a nyári hőség annyira elgyöngyített, hogy elaludt. Az alkalmat persze felhasználta a szerelmes pár, ellopta a szoké több száz koronáját és nyocszáz

koronát érő aranyórát láncsal együtt. Ma reggel aztán szökni is akartak Budapestről. A detektívek azonban a pályaudvaron éppen akkor fogták el őket, a mikor a Bécs-felé induló vonatba akartak beszállani. — Érdekes, hogy Magi Géza, a kinek valamikor szabóság volt a mestersége, annyira tudóveszes, hogy a kihallgató rendőrtisztviselő kérdéseire alig birt válaszolni.

Kossuth Ferenc a helyzetről.

— Telefon tudósítás. —

Bécsből jelentik nekünk telefonon: A „Neie Freie Presse“ tegnapi száma interviwét közöl Kossuth Ferencel. A hírlapírónak ama kérdésére, hogy mit tart a királyi kihallgatásokról, Kossuth így válaszolt:

— Véleményem szerint nem helyesen cselekedtek azok, a kik a királyt egyoldaluan informálták. A függetlenségi- és 48-as párt oly erős, hogy abban a pillanatban többségre tehet szert a törvényhozásban, a mint a mai census megszűnik és a választókerületek helytelen és igazságtalan beosztását megváltoztatják.

A dinasztianak a legcsekélyebb oka sincs arra, hogy féljen a függetlenségi párttól. — *Atyám hátrahagyott irataiból is kimutatható, hogy ő sem volt ellensége a dinasztianak.*

A függetlenségi-párt a perszonál unió álláspontján áll s a perszonál unió nem antidinasztikus álláspont. Ez azonnal megvalósítható, mielőtt Ausztriában az erős federalisztikus irányzat kerül tulszárnyra. Az események és fejlemények ez irányban fogják terelni Ausztriát, mert csak ily módon lehet végkép békét teremteni csehek, németek és lengyelek közt.

A hírlapírónak ama kérdése, hogy vajjon a függetlenségi-pártot ért mellőzés sérti-e őt, azt válaszolta Kossuth Ferenc, hogy ez reá nézve közömbös, mert személyi tekinteteket sohasem kevert a küzdelemben.

A hírlapíró most azt kérdezte, hiszi-e, hogy a meghallgatott államférfiak híven informálták a királyt a függetlenségi-párt felől, mire Kossuth azt felelte, hogy: *igen*, mert valamennyien tiszteletreméltó becsületes politikusok; lehet, hogy egyikük-másikuk többet vagy kevesebbet mondott, de az az egy bizonyos, hogy a király annak a véleményére fektette a legnagyobb súlyt, a ki a legteljesebb igazságot tárta fel előtte.

Ha a király azt hiszi — így végezte Kossuth Ferenc — hogy katonai téren mozgó felségjogait korlátozza, ha tekintetbe veszi a katonai követeléseket, akkor té-

ved, mert a felségjogok is a nemzetől származnak. — *Ó, Kossuth Ferenc meg van arról győződve, hogy a magyar vezénnyelv megadása nélkül nem állítható helyre a béke.*

MULATSÁGOK.

A városi dalegylet történelmi hangversenye.

— szeptember 4.

A városinak Debreceni Dalegylet tegnap este az I—III. sorozat pontjaiból összehívott történelmi hangversenyt rendezett a nagyterdei Dobos-vigadó nagytermében. A Debreceni Dalegylet történelmi hangversenyeit, azoknak dalköltészeti jelentőségét már több ízben méltattuk s ezuttal is örömmel jelentjük ki, hogy a tegnap esti hangverseny csak újabb tervekhez fűzött az egylet babékoszorujába.

Rác Károly és zenekarának nyitánya után Csúrka István egyleti titkár mondott tájékoztatásul rövid bevezetést. Majd a magyar dalköltészet legrégebbi terméke, a esodaszarvasról szóló regős ének egyszerű dallamai csendültek meg, mely után Farkas Andrásnak 16-ik századbeli dalát énekeltek a derék dalárok.

Ezután Nagy András egyleti tag énekelte el az Egervár diadalaról szóló dicsőenket, zajos tapsokat és nagy hatást kelte gyönyörű énekével. A Dalegylet egymásután következett sorrendben még a következő dalokat adta elő: Gyáryarabok éneke (1674.), Rákóczi imádsága (1710.), Tréfás dal a német táncra (1785.), Gunvdal; Legyen úgy mint régen volt (1810.), Petőfi—Huber Csata-dala (1848), Repülneél lelkem (1850.) A dalok nagyrészt Mácsay Sándor, ez a kitűnő zenetalentum tette át férfikarra, a legplasztikusabban. A Dalegylet valamennyi nótát harmónikusán, nagy hatást kelte adta elő. Különösen imponált a hallgatóknak az a basszuskar, melyhez fogható talán egyetlen hazai dalárdában sincs.

Dicsőretet, különös elismerést érdemel Rác Károly, a ki Zrínyi Miklós halálát, Cinka Panna nótáját s a Klapka-indulót szilaj tüzsel s igaz művészettel játszotta el. A zenekar, mely a dalegylet énekszámait is kísérte, mindenképen rászolgált arra a tüntető tetszésre, melyet a közönség taps- és éljenözönben nyilvánított.

Dalestély után éjjelután két óráig tánc volt.

A **máv. altiszti-kör** szombat este szórakoztató estét rendez saját helyiségében. A rendező-bizottság nagy buzgósággal dolgozik a siker érdekében. A mulatságon Jónás Lajos jóhírű zenekara működik közre.

Kisgazdák és földmivesek mulatsága. A debreceni kisgazdák, földmunkások és munkásnők táncmulatságra készülnek. A mulatságot dallal, szavallattal, világpostával és polgári házassággal kötik össze. A mulatság napját még nem határozták meg.

SZÍNHÁZ.

A **színházi ruhatárát átalakították.** A színházi két ruhatárát a tanács intézkedése folytán Oláh Károly színházi felügyelő átalakíttatta és pedig a modern színházak ruhatárjainak mintájára. A két ruhatár ajtaját és a néző-

terre eső falát kibontották, most szabadon áll a két helyiség. A fal helyén egy deszka emelvény van, a melyen keresztül le lehet bonyolítani a forgalmat. A közönség ezután nem megy be a ruhatárba, hanem a folyosóról adja be öltönydarabjait a ruhatárosoknak. Mindenesetre könnyít a forgalom lebonyolításán, bár ezt nem tartjuk végleges megoldásnak. A két ruhatár így is szűk. De meg a tolongás most a folyosón történik, a hol pedig a zavartalan közlekedés tűzrendészeti szempontból is nagyobb figyelmet érdemelt volna.

Makó Lajos színigazgató már napok óta Debrecenben időzik, hogy itt a szezon kezdetére s a bérletnyitásra nézve megtegye az intézkedéseket. — Távolléte alatt Máramarosszigeten, mint mindég, úgy ezuttal is **Krémer Jenő** helyettesíti.

Szintársulatunk Máramarosszigeten már a debreceni téli évadra készül és sorra hozza színre azokat a színműveket, a melyeket Makó Lajos igazgató a debreceni évad első hónapjának repertoírjába oszt be. Kedden a *Nők harcát* adták elő közepes számú közönség előtt, a mely azonban nagyon jól mulatott az előadásban. A sikerben főrésze Hahnel Arankának volt, a ki fényes szerepet játszott s frenetikus tapsok kísérték jelenéseit. Kivüle Csige Ilonka, Sebestyén és Iványi tetszettek. Szerdán *Ádám és Éva* operett premierjére teljesen megtelt a színház. Az előadás pompásan sikerült. Felvonások alatt és végén sok taps hangzott fel. Felhő Rózsának különösen diadalmos estéje volt. Mellette Krémer Jenő keltett nagy hatást sikerült alakításával. De nagyban hozzájárultak a sikerhez K. Hegyi Lili, Mezey és Faragó Ödön is. A társulat most *Barna Izsó Casanova* című operettjére s ezenkívül a *Fifin* operettre is készül.

UJDONSÁGOK.

Panaszok egy szövetkezet ellen.

Csizmadia munkások sztrájkja.

— szeptember 4.

Többször és hosszasan foglalkoztunk már a csizmadiaiak múlt héten megalkult termelő-szövetkezetének bajairól s a munkások elégedetlenségéről. Ezek a munkások, a kik egyuttal részvényesei is a szövetkezetnek, tegnap délelőtt népes gyűlést tartottak az „Otthon” tágas udvarkertjében. A gyűlésről, a melyen a rendőri hatóságot Bardóc biztos képviselte, az a tudósítás ad számot:

Délelőtt 10 órakor kezdődött a gyűlés, a melynek hangulata mindvégig izgatott volt ugyan, de sohasem fajult a végtetekig. A gyűlés első szónoka *Szántai János* volt, a ki vázlatban ismertette a szövetkezet alakulásának előzményeit, eddigi rövid életét s a részvényes mesterek sérelmeit. Ezek között első helyen állónak tartja azt, hogy munkabéruk dolgában közgyűlés helyett az igazgatóság határozott s döntésének eredménye az lett, hogy *nyolcvan* krajeár

napi bért ért el az a munkás, a ki legtöbbet kapott. A részvényeseket itt beugratták. Ez a rendszer vagy változzék meg, vagy pusztuljon végleg. (*Közbekiáltások: Legyen vége azonnal!*) Vanak mesterek alkalmazottaikkal, otthon dolgozhatnak a szövetkezet számára. Ez a titkos munka is sérelem. A tarifa így is hátrányos, de legalább acceptálná ezt az igazgatóság. Kikelt aztán Madai és Cioó mesterek ellen, a kiknek szerintök szintén nagy részük van a panamában.

Bukszár József is a munkabér kicsinyítésével kezdi beszédét. Az igazgatósági tagok, kik voltaképen fizetett alkalmazottai a részvényeseknek, napi 3—4 korona díjazást huznak. Ez sok. Az igazgatók nem változtathatják a munkabért; csak közgyűlés teheti ezt, melyet pedig nem hívtak össze. E rendszer ellen addig kell küzdeni, míg megváltozik vagy rombadól.

Kerékgyártó József már kevesebb kifejezéseket használ. A részvényesekkel — ugymond — csuf játékot űztek; esalogatták napról-napra őket s emiatt ezek magánmunkákat nem vállalhattak. Új igazgatóságot kell alakítani, oly elemekből, a kik méltányosabbak lesznek a munkásokkal szemben.

Nagy József elpanaszolja, hogy a miért ő új munkarend és szervezeti szabályzat követelésére buzdította társait, a szövetkezet igazgatósága kizárta őt a tagok sorából. (*Közbekiáltások: Jogtalanosság, szegény, gyalázat!*) Azután részletes tervét terjeszti elő azon munkabéri szabályzatnak, mely valamiképen honorálná a részvényesek fáradságát és befektetését.

Végül **Nagy Gábor** beszélt. Felszólalás után a gyűlés, mely tiltakozó panaszait az illetékes helyre fogja juttatni, tizenegy óra után véget ért.

* **Személyi hír.** Dr. *Bakonyi* Samu orsz. képviselő itthon időzik. — *Kurtz* Ferenc kir. állategészségügyi felügyelő Debrecenbe érkezett.

* **Kinevezés.** A közoktatásügyi miniszter dr. *Popper Mór* debreceni ügyvédet, a debreceni főiskolán tartandó államtudományi államvizsgák kültagjává nevezte ki.

* **Az ondódi iskola építése.** Debrecen szab. kir. város tanácsa versenytárgyalást irt ki az Ondódon emelkedő iskola épületének biztosítására. Az építkezésekre 29,513 koronát irányzott elő a város. A versenytárgyalás szeptember 9-én, délután 5 órakor lesz, a városháza tanácstermében.

* **A Hortobágy hasznosítása.** Érdekes ülést tart vasárnap délelőtt a gazdasági egyesület. Arról a kérdéstről fog tanácskozni, vajjon a Hortobágy hasznosítása gazdasági szempontból milyen előnnyel jár a városra nézve. Annak idején dr. *Bakonyi Samu* országgyűlési képviselőt bizta meg az egyesület, hogy a Hortobágy tulajdonjogára vonatkozólag tanulmányt készítsen. Ez a munka azonban nem készülhetett el, így a gazdasági egyet a dolog jogi részével nem foglalkozik. Csupán a hasznosítás gazdasági jelentőségét mérlegeli.

* **Az ügyvédi kamarából.** A debreceni ügyvédi kamara, néhai Pólya Béla ügyvédet, tagjai sorából törölte és irdája részére gondnokul dr. *Hunyor István* szolnoki ügyvédet nevezte ki.

* **A közigazgatási-bizottság** szombati ülésén a szakelődök előterjesztése mellett több fegyelmi ügyben történik előterjesztés. A gyűlés tehát fontos és érdekes lesz.

* **Motoros forgalom Debrecen és Nyiregyháza között.** A debreceni szárnyvonalak némelyikén bevezetett motorkocsi-forgalom, minden igényt kielégít. Értjük ezalatt a közönséget egyfelől, mely kényelmes utazáshoz jutott, másfelől a vasutársaságot, mely nem vesztett a kísérleten. Legújabbán erős akció indult meg a vidéken, hogy Debrecen—Nyiregyháza között is motorközlekedést tegyenek lehetővé. Ez a mozgalom életrevaló és a terv megvalósulása esetén jelentékenyen megkönnyíti a két szomszéd város közlekedését. A motoroskocsi behozatala esetén ugyanis nyolcszor lehetne naponta Nyiregyháza s nyolcszor onnan Debrecenbe utazni.

* **A szeptemberi közgyűlés.** A szeptemberi városi közgyűlés előkészítéséhez pár nap múlva hozzáfognak a városházán. Előbb a jog- és pénzügyi-bizottság, azután a tanács kezdi meg az ügyek tárgyalását. A szeptemberi közgyűlés fontosabb tárgyai lesznek a költségvetés tárgyalása, a szoda- és ásványvíz megadóztatását célzó szabályrendelet. A városi hivatalos lap ügye és esetleg a színházi intendatúrája.

* **A cipőkiállítás kapuzárása.**

A kiállítási-bizottság határozatához képest a cipész ipari szakkiallítás idejét egy nappal meghosszabbították és a nagy közönség óhajához képest a kiállítás csak szeptember 6-án, azaz vasárnap este 6 órakor fog bezáródni. A hét folyamán naponként a legkülömbözőbb természetű munkák készülnek még a gépeken, az elkelt cipők helyeit pedig ujakkal frissítették fel. A kiállítást naponként a közönség szép számmal látogatja s mi is ajánljuk mindazoknak, a kik ez ideig még meg nem tekintették, a még hátralevő néhány nap alatt ne mulasszák el megtekinteni a kiállítást.

* **A csendőrkerületek beosztása.**

A hivatalos lap tegnapi száma részletesen ismerteti a csendőrkerületek beosztását és állomáshelyeit azon alkalomból, hogy a VII. brassói kerület is megkezdte működését. Bennünket, Hajdúmegyét és Debrecen, nem érint ez a beosztási terv. A megye és város maradnak a budapesti III. kerület területi fenntartása alatt s szárnyparancsnokságunk három szakaszra: a debrecenire, szolnokira és kisújszállásra, oszlik. Ez a kerületi beosztás marad érvényes 1904. április 1-ig, mikor a szombathelyivel együtt a debreceni VIII. csendőrkerületet is felállítják.

* **Ének egy jogász-kisasszonyról.**

Ugy történt a dolog, hogy az öreg kollégium falai közé tegnap belépett egy világos ruhás, nefelegtiszta, jogász-kisasszony. Valóságos inderkessel és két alapvizsgálattal rendelkező jogász-hölgy, a ki megunt a fővárosi egyetem nemzeti ideálistáinak levegőjét és lekivánczolt

közénk, a jó és egyszerű vidékre. A Themis kisasszonya könnyedén sétált fel az emeletre s a rektornál fölvetélet kérte. A jószágos Erdős dr. ur maga is csaknem zavarba jött erre a kérésre. Pedig a szép kisasszony komolykodva ismételte szavait s távozási bizonyítványára meg hat lezárt félévre hivatkozott. A rektor ur szeméi előtt hirtelen átvillant egy kép, minő ribilliót fog csinálni puritán főiskolánkban ez a nő és milyen érdekesek lesznek mindkét félre nézve a kollókviumok? ... Ez a kép azonban hirtelen elszállt és a rektor, hivatkozván a főiskola szervezeti szabályzatára, mely szerint a genus femininumból nem vehetők föl hallgatók, megtagadta a kisasszony beiratását. Kár volt pedig, mert a kisasszony szorgalmas hallgató és ez maga kész garancia lett volna arra, hogy — legalább a negyedéven — aránytalanul megesappant volna az abszenciák száma.

* Az iparos mesterek figyelmébe. Az 1903—1904. iskolai év kezdetén, tisztelettel kérem fel a t. iparos mester urakat, hogy a tanonciskolába még be nem iratkozott tanoncaikat folyó szeptember hó 7-től kezdve, naponként este 6—8-ig, a Csapó-utca 33. szám alatti Baresay-háznál levő iparos tanonciskolai irodában beiratni sziveskedjenek. A mult 1902—1903. iskolai évben tanonciskolába már járt tanoncok folyó szeptember hó 6-án, délelőtt 9 órakor és délután 2 órakor — a szerint, a mint délelőtt vagy délután jártak rajzra — a Baresay-háznál kötelesek megjelenni. — Debrecen, 1903. szeptember 2. Az iparos tanonciskolai igazgató megbízásából: Szécsényi István, iparos tanonciskolai tanító.

* Megüresedett irnoki állás. Sinay Gyulának közokmányi ellenőrré történt megválasztása alkalmából egy városi irnoki állás megüresedett. A főispán erre az állásra már legközelebb kiírja a pályázatot és azt valószínűleg már a szeptemberi közgyűlésen betölti a törvényhatósági-bizottság.

* Rendelet a modern nevelésről. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, mint minden tanév elején, úgy az idén is bizalmas rendeletet intézett a tankerületek főigazgatóihoz, a melyben az ifjuság nevelését illetőleg ad kellő utasításokat a tanügy terén beállott reformok alapján, melyek évről-évre fokozatosan haladnak előre. Az idei rendeletében a szellemi képzés mellett különösen az ifjuság testi nevelését ajánlja a tanfőnökök figyelmébe. Lelkükre köti, hogy minél több szabad mozgást biztosítsanak az ifjuságnak, a mely a tornázásban és kirándulásokban található fel.

* Magyar név. Weisz Sándor debreceni férfitáboros és divatáru-kereskedő belügyminiszteri engedéllyel *Fenyő-re* magyarosította nevét s máttól kezdve céget is új néven fogja vezetni. Mindenestre dicséretes példa ez kereskedőinknek s méltó a tömeges követésre.

* Ipari közlemények. A cs. és kir. közös hadsereg 1904. évi bórnemű, ruházati és felszerelési cikkei szállítására vonatkozó árlejtési hirdetmény, az érdekeltektől iparosok által az ipartestületnél megtekinthető. Az ipartestület felhívja a szij-

gyártókat és nyergeseket, ugyancsak a csizmadiaikat és cipészeket a pályázatok beadására s tudomásukra hozza, hogy átvételi állomások Aradon, Kassán és Brassóban is fognak felállítani. — Az ajánlatok legkésőbb folyó évi november 1-ig a kereskedelmi és iparkamarához adandók be.

* A kötvények átvizsgálása. A közgyűlés már régebben elhatározta, hogy a házipénztárban levő kötvényeket megvizsgálattja. Két bizottsági tag ajánkozott is erre, de mindeztideig még hozzá se fogtak a kötvények átvizsgálásához. A tanács elhatározta, hogy majd, felhívja a két bizottsági tagot, hajlandók-e önként elvállalt kötelezettségüknek eleget tenni.

* Itt az ősz. Hivatalosan ugyan még nem érkezett el, de az időjárás már erősen hirdeti, hogy a kűszöbön az ősz. Pár nap óta már nem oly erősen tűz a nap s bágyadt sugarával versenyre kél az őszi szél. Különösen az esték és éjjelek hűvösek. A könnyű nyári ruha a napsugárban is szelős és előkerüinek a melegebb felöltők. A szőlőre pedig még szükséges volna az érlelő meleg. Az időjárás ilyen gyors változása természetesen sok kellemetlenséget okoz a nyaralóknak és fürdőzőknek, a kik a főszezonban nem vehették ki részüket a pihenésből. A tapasztalt emberek jóslása szerint különben hosszú őszre lehet számítani. Hogy aztán beü-e ez a számítás, azt még azok a bizonyos legöregebb emberek sem tudnák megmondani.

* Kifosztott gazda címmel megírtuk, hogy Borbély János gazda, sipisek közé került s azok minden pénzét elnyertek. Mivel a névazonosság többeket érinthet kellemetlenül, szükségesnek tartjuk még azt is hozzá fűzni előbbi hírünkhöz, hogy ez a Borbély János, a kinek kifosztásáról szó van, vidékről jött városunkba s nem debreceni gazda.

* Tegnap halottak. Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Juhász Imre Lajos ev. ref. 6 éves (*difteritisz*). Ormós Kálmán ev. ref. 10 éves, Balázs Antalné róm. kath. 33 éves, Gál János róm. kath. 32 éves vasuti hivatalnok.

* Rácz Béla bankirodája Debrecen, Csapó-utca 12. pénzkölcsönökét jelzalogra, személyhitelre gyorsan kieszközöl. 25 bankkal áll összeköttetésben.

* Egy doboz linoleum 70 krajcár Tóth Kálmán fűszerüzletében.

* Szülők figyelmébe. *Egy, legfeljebb két I-ső, II-od vagy III-ad osztálybeli tanulót teljes el látásra elfogad egy gyermektelen házaspár. Cim a kiadóban.*

TÁVIRATOK.

Az új angol tábornagy.

London, szeptember 3. Earl of Roberts, az angol hadsereg főparancsnoka, a következő táviratot kapta:

— Ő felsége Edvárd király tegnap este kinevezett engem az angol hadsereg tábornagjának. Öröme szolgál, hogy önnek ezen minőségemben üdvözetemet küldhetem. Ferenc József.

Earl of Roberts a következő távirattal válaszolt:

Mélyen meghatótt ez a megtiszteltetés, a melyet Felsőged az angol hadsereg iránt és én irántam oly kegyes táviratával tanusított. Az angol hadsereget nagy megtiszteltetés érte azzal, hogy névsorában benne van Felsőgednek fenkölt neve tábornagi minőségben. A hadseregés a magam nevében hódolatteljes és szívből fakadó üdvözetemet küldöm Felsőgednek. Earl of Roberts tábornagy.

A cár utazása.

Pétervár, szeptember 3. A cár, a cárné és az anyacárné a Sarkcsillag és a Standard nevű yachtokon Libauba utaztak.

A balkáni forradalom.

— Hábortörökországnak ellen. —

Szofia, szeptember 3. Michailovszki pánszláv agitátor a lakosság körében az összes szláv elemek felkészülésére izgat s azt hirdeti, hogy Törökországnak meg kell üzenni a háborút. A lakosság fanatikusan követi.

Meggyilkolt szerb pap.

Belgrád, szeptember 3. Joachim szerb papot Ranosilban meggyilkolták, mert nem akart a forradalmi-párthoz csatlakozni.

A szerb liberálisok vezérét megölték.

Belgrád, szeptember 3. Popovicsot, a liberális-párt egyik tekintélyes vezérét Karesicaben meggyilkolták. Minden jel arra mutat, hogy politikai okokból tették el láb alól.

A bolgár vezérkar.

Belgrád, szeptember 3. A bolgár vezérkar forradalmi hajlandóságú tagjai kiáltvány készülnek kibocsátani, melyben felszólítják a lakosságot a lázadásra és követelik, hogy Szerbia és Bulgária intervenáljon.

Tűz a csipkegyárban.

Milánó, szeptember 3. A Golla-féle csipkegyárban tegnap tűz ütött ki, a mely elterjedt az egész épületre. A tűzoltóság és a helyszínére siető katonaság minden erőfeszítése dacára sem sikerült eddig a tüzet elfojtani.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, szeptember 3. A készáru-üzlet valamivel kellemesebb. Az árak 2 és fél fillérrel emelkedtek. Határidőüzlet szilárd irányzatú. Jegyzetett: Buza okt. 7.45—47. Buza 1904. ápr. 7.72—73. Rozs okt. 6.22—23. Zab okt. 5.46—47. Tengeri máj 5.39—40.

Az osztálysorsjáték.

Budapest, szeptember 3. Az osztálysorsjáték mai húzásánál a következő

nagyobb nyereseményeket sorsolták ki: 30,000 koronát nyer: 11,036. 20,000 koronát nyert: 14,674 15,000 koronát nyert: 95,328. 10,000 koronát nyert: 60,688. 5000 koronát nyertek: 88,232, 104,483 2000 koronát nyertek: 30,018, 40,583, 86,573, 92,814. 1000 koronát nyertek: 16,393, 41,206, 47,873, 65,832, 107,352. 500 koronát nyertek: 10,969, 9359, 1371, 2600, 7681, 21,168, 12,369, 23,145, 14,739, 17,288, 30,814, 32,501, 29,850, 24,566, 24,973, 25,033, 18,147, 29,643, 3427, 40,713, 41,499, 42,327, 45,974, 47,342, 47,762, 17,963, 52,565, 53,312, 56,222, 57,788, 58,247, 60,496, 62,163, 58,578, 65,512, 65,694, 72,850, 73,903, 75,908, 75,904, 79,740, 80,466, 83,865, 89,122, 90,262, 93,229, 9573, 97,036, 9869, 98,911, 99,149, 99,569, 103,039, 103,401, 103,788, 10,3331, 103,469, 107,603. A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Képviselő és polgármester.

— Távirati tudósítás. —

Az általános képviselő választások idejében dr. Molnár Jenő szentesi képviselőnek dr. Tasnády Antal akkori polgármester volt az ellenjelöltje. A választási kampangne alatt Tasnádyt a szentesi lapok erősen támadták és ezekre a támadásokra Tasnády az Egyetértésben felelt. Nyilatkozatában dr. Molnár Jenőt becsületében súlyosan megsértette.

Dr. Molnár Jenő rágalmazás miatt sajtópört indított Tasnády ellen és az ügyet ma tárgyalta a budapesti büntető törvényszék Agoraszó Péter elnöklete alatt. Molnár dr. Vázsonyi Vilmos ügyvéddel jelent meg. A tárgyalás megkezdése után Tasnády kijelentette, hogy őt a nyilatkozat megírására az a riadalom készítette, hogy a szentesi lapok őt Molnár inspirációja folytán támadták, minthogy utólagosan meggyőződött arról, hogy Molnárnak ebben semmi része nem volt, mély sajnálatát fejezi ki a történetek felett.

Molnár Jenő képviselője ezzel a nyilatkozattal megelégedett, mire a bíróság az eljárást megszüntette.

§ Az aradi bankbukás. Böhm Adolfaak, az aradi ipar- és népbank sikasztó vezérigazgatójának ügye már a jövő héten főtárgyalásra kerül. Böhm sikasztásai még a múlt év október havában pattantak ki s a vizsgálat azért húzódott ilyen sokáig, mert a vádlott folytonosan megfélembizte a bírósági határozatokat. Böhm, aki vizsgálati fogságban van, folyton betegeskedik. Most is a rabkórházban fekszik, betegsége azonban nem olyan komoly természetű, hogy a főtárgyalást e miatt el kellene halasztani.

§ A ki tévedésből saját fiát lötte agyon. Szatmárból jelentik: Szilágykér községben Sütő Ferenc vendéglős a szomszéd kutyáját agyon akarta löni, mert a

kutya a feleségét megharapta. Egy este észrevette, hogy a kutya a kertjében járkál. Nyomban fegyvert fogott, lőtt és a következő pillanatban a mozgó alak élettelenül esett össze. Csak akkor tudta meg, hogy a kertben nem a kutya, hanem a saját 10 éves fia járkált és azt lötte agyon. Sütőt a csendőrség még aznap este beszállította a szatmári kir. törvényszék fogházába.

§ Hitelezési csalás. (Távirat.) Több bécsi nagykereskedő följelentést tett Stermann Károly fővárosi kereskedő ellen, a ki tőlük nagyobb mennyiségű árut vásárolt hitelbe és a jelentékeny értéket képviselő árun kéz alatt potom áron tudta, a pénzt saját céljaira fordította. A budapesti büntető törvényszék ma Stermann Károly ellen elrendelte a vizsgálatot.

§ Elítelt hozományvadász. Kovács János géplakatos sorra járta a fővárosi tánc- és mulatóhelyeket, a hol vasárnaponként ezer számra talált férjhez menni vágyódó leányokat. Nagy szakértelemmel kiválasztott közülök egyet, a kiről tudta, hogy pár száz forint hozománya van. Szerelmet vallott neki és a tánc közben megkérte a kezét. Elmondta, hogy ő gyárban főmunkás, hetenkint 60 koronát keres s a feleségét tejbe-vajba fogja fürösztetni. Két hét múlva megtörtént az eljegyzés és három hét múlva már a vőlegény zsebében volt a hozomány. A lakodalomból semmi sem lett, mert Kovács, a ki álnéven mutatkozott be, eltűnt a kerületből és más kerületben ütötte fel a tanyáját, úgy, hogy a megkárosított leány még csak nyomra se tudta vezetni a rendőrséget. Végre mégis csak pörül járt, mert a mikor éppen a tizedik áldozatra vetette ki hálóját, egy detektiv a személyleírás után felismerte és letartóztatta. A budapesti büntetőtörvényszék a rovott multu embert ma nyolc rendbeli csalás büntetése miatt két évi börtönre ítélte. Az ítélet ellen úgy a vádlott, valamint terhére a közvédlő is felebbezést jelentett be.

CSARNOK.

A Józsefstadti kőkoporsó.

Rabláncok a hazáért.

— Irta: PÁRKAS EMŐD. —
(Folyt. és vége.)

Pihennie kellett, hogy újra felszivja magába azt az erőt, mely nagy tettekbe képes ragadni a népet. Az elnyomott, legázolt szabadságot hiába öntözték volna most újabb honfivérrel, az nem éledt volna fel tetszhalálából, mert évek kellettek a nagy és dicsőséges küzdelem világsi gyászompája után, hogy a nemzet ismét hinni és remélni tudjon az igazság istenében.

A csatározások halotti szemfödőkkel lettek, a mik hosszú időre eltakarták a szebb jövő reményét.

A megtizedelt ifjúság, a melynek a fele hosszabb-rövidebb ideig börtönben sorvadott, könyvekbe temetkezve várta, hogy mikor dereng a haza elborult egén. Évek multak még, a mikor az osztrák hadi zászlókat porba verte a büszke porosz sas. A gönigrázi futás volt a zsarnokság utolsó hörgése. Ekkor tünt fel a magyar égen oly hosszú éjszaka után a hajnal csillaga.

De nem Kossuth Lajosra világított, csak árnyékára, Deák Ferencre. Pedig

annak a lánglelke kellett volna ide. Deák bölcs volt, de a lelke hideg, mint az északi fény.

Azért lett az alkotmányunk is csak amolyan testetlen északi fény. De azért még:

Örömnapod is lesz, csak várd,
Szegény, szegény Magyarország!

(Vége.)

Intézeti leány és fiu kelengyék

az intézetektől kapott előírás szerint
készen kapható és megrendelhető

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
cézég

fehérnemű osztályában.

Debreczen.

Kistemplom-bazár.

Az Átkos földön

néh. Szabó Antal

ügyvéd tulajdonát képezett
majorsági föld, melynek egy
része szőlő, egy része gyümölcsös s egy része szántó,
kényelmes 4 szobás nyaralóval s hozzá való mellékhe-
lyiségekkel

= eladó. =

Bővebb felvilágosítás József kir. herczeg-utca 17. sz. alatt nyerhető.

Debreczen és vidékén a legnagyobb hangszerak-tár és vállalat.

Ki hangszer akar
venni, tekintse meg

Komáromi M.

hangszerkészítő műtermét, Fő-tér 41. sz. I. emelet, a fő-tözsdevel szemben, hol minden hangszerért 10 évi jótállás,
czimbalom vételnél 3 havi ingyen tanítás

vállaltatik. Tessék meggyőződni, hogy a kiszolgálás a legszolidabb. Aki máshol már vett, nálam csak megtekinteni tessék. Javításokat bármilyen hangszer is a legtekintetesebb szakértelemmel hangolását vagy eszközlők. — Zongora rövidre vágását, bármiféle javítását is felelősség mellett készítek a legnagyobb szakértelemmel. Vidékre hangszer hangolást elfogadok.

Régi hangszer veszek
vagy becserelek.

**Zongorák,
Pianinok,
Czimbalmok**

berbe kaphatók

SCHMIDT S.

zongorakészítőnél,

Piac-utca 73-ik szám.

**Iskolai
növédek**

fehérenemű és
ágynemű szük-
ségletei leg-
jobban be-
szerezhetők
ugy leányok
mint ifjak ré-
szére .....

Kardos László

fehérenemű és vászen
nagykereskedésben
Debreczenben, Kossuth-utca.

Csak némi körültekintés

szükséges és határozott körvona-
lakban áll szemünk előtt, hogy

az összes iskolák tanulói részére

= füzetek, rajzeszközök és írószerek =

bő és kiadhatatlan jó és olcsó forrása

Mihály Sámuel

papirkereskedése, Fötér, 30. Dréher sörcsarnokkal szemben.

Nevés írók által szerkesztett 32 kötetes gyermekkönyvtáram
vevőim rendelkezésére áll.

← Minden 20 fillér vásárlásra 1 darabot ajándéku adok. →

Szépség, szépítés, a jóízlés követelménye!

Férjhez menni óhajtó hölgyek

a Matild arczkenőcs, Matild krém,
Matild arczszépítő szappan és poudert
használják, mely ártalmatlan szerek, minden
bőr tisztátalanságot megszüntetnek, biztosab-
ban elérik czélukat és pénzüket nem dobják
ki ok nélkül, mert ha e szerek bármelyike
nem használ, a szer árát minden csürés es-
varás nélkül visszaadja a czim: **KUN**
gyógyszerész párisi laboratoire cosmetique
„Matilde“ magyarországi műlaboratoriuma.
(Alapított 1895. Budapest Nefelejts-utca 23.)
Budapesten Törökú. Debreczeni raktár:
Tóth Béla gyógyszerárában.

Gróf Dégenfeld József
és dr. Balkányi Miklós

ERZSÉBET szőlőtelepének

elárusító helyisége

Debreczenben

Simonffy-utcai 1. számú városi
bérház 3-ik sz. bolthelyiségében

megnyilt

s naponként

friss csemegeazó

olcsón kapható.

MIHALOVITS J. gyógyszerértára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma
a „Kigyó“-hoz, Debreczenben, Fötér 31-ik szám.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit.

Harmat-crème

arczszépítő s bőrpoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem
zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdeséget,
finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s
fehéríti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, máj-
folt, sümör, szeplő s egyéb bőrtisztatlanságnál.

1 tégely Harmat-crème ára 1 korona.

A kréméhez használandó poudert, a

Harmat-arczpor,

mely az arcnak üde, ifju színt kölcsönöz, három féle szín-
ben kapható u. m.: fehér, rózs s érme színben. Kitűnő illata,
teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden
más készítménnyel. — Jól tapad és igen jól fed.

Próbadoz ára 50 fillér. Nagyobb doboz
1 és 2 korona.

A Mollitergin

a legkiválóbb arcz s különösen kéz-bőr-poló folyadék, mely a
bőrnek selyemszerű légyságot, bársonyszerű finomságot köl-
csönöz. Fehéríti az arcz- s kéz-bőrt. Teljesen ártalmatlan. —
Nem zsíroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rö-
gtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arczbőrt a leg-
rövidebb idő alatt üdév, finommá tesz. Megbarnult kezeket,
eldurvult kéz-bőrt fehérré, puhává változtat.

Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességek ből.

Mihalovits J. gyógyszerértára a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Dr. Borsos-féle Növényi Hajszesz.

Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvé-
gek megtörését s megóv a fejbőr betegségektől. Illata kellemes.
Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz, nem piszkítja a
fehéreneműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést.

1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona.

Dr. Borsos-féle Növényi Hajkenőcs.

Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a ke-
nőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan
kiváló hatásu hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen
hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

1 tégely hajkenőcs ára 1 korona.

A Mihalovits-féle Iztelen Csukamájolaj

teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz
s e végből a gyermekek azt szívesen szedik.

A Mihalovits-féle

China-bor.

China-vas-bor.

Condurangó-bor.

Pepsin-bor.

1 üveg ára

1 korona 60 fill.

Szomoredni borból kiváló gonaddal készült gyógyborok, melyek
gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű ké-
szítménnyel.

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 kr. 8 fillér.

Levélben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beklíretik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlat.

Sok beszédnek sok az alja. Azért csak pár szóval jelentjük ki, hogy Wallerstein Fülöp Fiai cégénél a beiratkozó diákok legjobban és legolcsóbban szerelhetik fel magukat fehérneműekkel, takarókkal stb. azonban ha nők akarnak ruhaszöveteket, vászrakat stb. venni, most szintén nagyon jól és olcsón vásárolhatnak.

Hozos Testvérek női-divat árúházában divatos ruhakelmék, Seizmek, Sofrak, Divatos jó Batistok, Vászrok, Szőnyegek, Jó, olcsó Kiegészítők, Gyertyák, Piperecskék.

Utcai kihordásra 1 liter seltakerti új bor 24 kr. Lendbauer Kálmánál Kenyér-piac 8. sz.

Csinos butorzáttal két szobás lakást, konyhával, kamarával együtt a színház közelében keres elsőrendű szinész. Ajánlatok, címek a kiadóhivatalba küldendők.

Egy magános urhoz gondviselésre ajánlok, úgy a mint Ferenczy Lajos urnál voltam 14 évig, mint megbizottja. Debreczen, Mikló-utca 1. sz. Botos Antal.

Petroleum, legfinomabb minőségűek tisztá, fehér, szag nélküli, nem galicizai forrás, petroleum legolcsóbban csakis Térei cég üzletében kapható Hatvan-utca 13. sz.

Valódi szegedi, róza, király és korona paprika a legnagyobb választékban olcsó árak mellett kaphatók Lindenfeld Jenőnél, Városház-utca 2.

Czimbalom tanítást, végzett tanító, kottából vagy a nélkül is, előnyös árárt elfogad. Czím a kiadóban.

28 fillér 1 kiló csemege szőlő, Domb-utca első és Péterfia 45. szám alatt.

Egy modern zongora használatra bére kiadó. József kir. herceg-utca 45. sz.

Német kisasszony jó bizonyítvánnyal, gyermekekhez ajánkodik. Czím a kiadóban.

Modern uri lakás azonnal vagy nov. 1-től évi 800 koronáért kiadó. Kossuth-utca 26. sz.

Kitűnő oklevélű tanítónő magánórát adására ajánkodik. Tanít zongorát, németnyelvet is. Czím a kiadóban.

Egy izraelita uri család elfogad egy középiskolai leányt, teljes ellátásra. Czím a kiadóban.

Ügyes fehér varrónő ajánkodik hához, olcsó napi fizetés mellett varni. Czím a kiadóban.

Hegedűk, tanuló részére az elismert kitűnő hegedűt 6 koronától feljebb még 50 százalék árengedménnyel, csakis tanuló részére Komáromi M. hangszerkészítő Főter 41. I. em. Kistemplom mellett.

Zongora órákat ad intelligens uri nő, uri háznál vagy saját lakásán. Cs. pó-utca 45. sz.

Kitűnő szabást, varrást olcsón tanítok, tanuló és varróleányok felvételnek. Czím a kiadóban.

Piac közepében, Török Bálint-utca 4. egy intelligens fiatal embernek, butorozott szoba kiadó.

Czímfestő munkákat islése kivételben, jutányos áron készít Zolinger Edé Debreczenben, Darabos-utca 16. sz.

Kereslet.

Ügyes elárúító leány felvétetik Krausz Henriette divatteremben, Kossuth-utca.

Két, esetleg három növekedésbe járó uri leánykát teljes ellátásra elfogad magános uri nő. Czím a kiadóban.

Üzletes ebéd vacsora 16 frtért kapható vidéki özvegy nőnél, kihordásra is. Hüvelyes-utca 10.

Ispán nő, jó bizonyítványokkal felvétetik. Czím a kiadóhivatalban.

Férfi és női kalapok készítését, valamint átalakítását a legjobb kivitelben végzi Békés Lajos kalapos-műhelye, Piac-utca 44. az udvarban.

Ügyes ujságelárúító felvételnek a kiadóhivatalban.

Szállítási Hirlap üzletében egy csomag készítői és pénzbeszedői megbízható egyénre van szükségem. Katz Jakab, Arany János-u. 9.

Kiss Pál fűszerkereskedésében Szoboszlón, egy jó családból való fiu felvétetik tanulónak.

Eladás.

Hatvan-utca 50. számú ház, kedvező feltételek mellett jutányos áron eladó.

Egy szép pesti üveges kocs (Coupé) eladó, jutányos áron. Czím a kiadóban.

Csinos, fűszer és rövidára berendezés sürgősen jutányos áron eladó. Értekezhetni Hajduhadház, Somogyi Ferencz-nél.

Kitűnően érett Bocska kerti szőlő, kilónként 16 kr-áért eladó. Hunyadi-utca 3.

Bérbeadó 1400 hold I. föld 1200 négyszögöl. 500 hold eladó. Értekezhetni Klein Testvérek intézetében.

A Kossuth-utca 5. szám alatt levő Bosznay-féle ház szabad kézből eladó. Bővebbet ugyanott az üzletben Bosznay Károlynál.

Homokkertben egy ház, szőlővel eladó. Értekezhetni Deák Ferencz-utca 2. sz.

Eladó egy jó karban levő szifon és ágy. Czím a kiadóban.

HIRDETÉS.

Az
Első Debreczeni Kézizálog Kölesön
Intézet Részvénytársaság
Debreczen, Arany János-utca 9.
(az Osztrák Magyar Bank mellett.)
Kölesönöket ad:
arany, ezüst, értékpapíros,
kézműára és terményekre,
mérsékelt kamattal.
Az igazgatóság.

Elismert legjobb minőségű

Eperjesi eserép-kályhák
leszállított árak mellett,
továbbá

fűzőedények, takarékkonyhák,
épület vasalások, gazdasági
eszközök, tetőlemezek, mér-
legek, revolverek töltények
nagy választékban, a legjutányosabb árban
kaphatók:

Kovács Gyula vasüzletében
a „Bika” szálloda mellett.